Valtiovarainministeriö NEUVOSTORAPORTTI VM2017-00535

EUS Haanpää Tiina(VM), Ikonen Susanna(VM)

11.10.2017

JULKINEN

Asia
Ecofin-neuvosto 10.10.2017; yhteenveroraportti

Kokous
Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 10.10.2017

Ecofin-neuvostossa komissio esitteli tiedonantoaan koskien lopullista arvonlisäverojärjestelmää, sekä tiedonantoaan digitalouden verotuksen kehittämiseksi.

Neuvostossa kuultiin myös vuoden 2017 eurooppalaisesta ohjausjaksosta, siihen liittyvistä kokemuksista ja parannusehdotuksista.

Lisäksi hyväksyttiin EU:n yhteiset linjaukset ja viestit Washingtonin kokouksiin, sekä ilmastorahoitusta koskevat päätelmät.

Kuultiin tilannekatsaus ajankohtaisista rahoituspalveluhankkeista, sekä yhteenveto rahoituspalvelulainsäädännön täytäntöönpanon toteutumisesta.

Euroryhmän keskeisin keskustelunaihe oli Euroopan vakausmekanismin rooli liittyen talous- ja rahaliiton syventämiseen. Muita aiheita olivat Portugalin ohjelmanjälkeinen valvonta, valuuttakurssikehitys, sekä työn verokiilan rahoitus.

Rahoituspalvelujen lainsäädäntöhankkeet

Neuvostossa kuultiin tilannekatsaus ajankohtaisista rahoituspalveluhankkeista. Esimerkiksi terrorismin rahoituksen estämiseen liittyen on tarkoitus päästä Euroopan parlamentin kanssa sopuun rahanpesudirektiivin muutoksista vuoden loppuun mennessä. Finanssivalvonnasta EU:ssa aloitetaan työryhmässä keskustelut tässä kuussa ja asiaa esitellään tarkemmin marraskuun Ecofinissa. Pankkisääntelypaketin osien käsittelyä jatketaan työryhmässä.

Lopullinen ALV-järjestelmä

Komissio esitteli lyhyesti tiedonantoaan koskien lopullista arvonlisäverojärjestelmää, korostaen 25 vuotta vanhan arvonlisäverojärjestelmän ongelmia, erityisesti arvioitujen noin 50 mrd. euron vuosittaisten verotulojen

menetyksiä. Ehdotukset perustuvat kolmelle keskeiselle periaatteelle; 1) yritysten välisen rajat ylittävän ja kotimaisten kaupan verotuksen välisen eron poistaminen ja kustannusten alentaminen tätä kautta 2) määränpäämaaperiaatteen toteuttaminen 3) myyjän velvollisuus kerätä verot määränpäämaan intressissä, mikä puolestaan johtaa syventyvään yhteistyöhön verohallintojen välillä. Espanja ja Ranska käyttivät puheenvuorot, joissa katsoivat että hienosäätöä vielä tarvitaan, mutta suunta on oikea ja ehdotus on merkittävä askel eteenpäin.

Eurooppalainen ohjausjakso 2017 – mitä on opittu

Ecofin-neuvostossa kuultiin vuoden 2017 eurooppalaisesta ohjausjaksosta, siihen liittyvistä kokemuksista ja mahdollisista parannusehdotuksista. Keskeinen kysymys on, miten tehostetaan maakohtaisten suositusten toimeenpanoa. Talous- ja rahoituskomitean puheenjohtaja kertoi komitean keskusteluista, joissa oli yleisesti katsottu, että ohjausjakson prosessi on mennyt hyvin. Erityisesti pidettiin positiivisena sitä, miten komissio on sitoutunut ja käynyt aktiivisesti keskusteluja jäsenmaiden kanssa. Jäsenmaat ovat pitäneet tärkeänä myös sitä, että keskitytään muutamiin keskeisiin suosituksiin. Jatkossa tulee varmistaa euroalueen suositusten ja toisaalta yksittäisen maan suositusten väliset liittymäkohdat. Komissio nosti esille poliittisen omistajuuden tarpeen, hyvän ja tarpeellisen yhteistyön jäsenmaiden kanssa, sekä painotti monivuotista lähestymistapaa ja politiikkatoimien kumulatiivisia vaikutuksia. Jäsenmaat eivät käyttäneet puheenvuoroja.

G20 valtiovarainministereiden ja keskuspankkiirien ja IMF:n vuosikokousten valmistelut

Ecofin-neuvosto hyväksyi EU:n yhteiset linjaukset Washingtonissa 12. – 13.10. pidettävään G20 - maiden valtiovarainministereiden ja keskuspankkien pääjohtajien kokoukseen. Lisäksi hyväksyttiin EU:n yhteinen lausunto Kansainvälisen valuutta- ja rahoituskomitean (IMFC) kokoukseen 13.–15.10.

Ilmastorahoitus

Hyväksyttiin ilmastorahoitusta koskevat päätelmät. Puheenjohtaja totesi, että kuten viime vuonna, päätelmissä korostuu rahoitusjärjestelmän mahdollisuudet rahoittaa vihreitä ja innovatiivisia hankkeita. Lisäksi päätelmissä korostetaan yksityisen sektorin merkitystä ilmastorahoituksen lähteenä. Komissio totesi, että on liikaa vaadittu, että ilmastorahoitus tulisi kokonaan julkisesta rahoituksesta. Komissio aikoo ehdottaa uutta strategiaa alkuvuodesta 2018 ja jatkossa yksityisellä rahoituksella tulee olemaan entistä merkittävämpi rooli. Jäsenmaat eivät käyttäneet puheenvuoroja.

Digitaalivero

Komissio esitteli tiedonantoaan digitalouden verotuksen kehittämiseksi. Komissio arvioi, että digitaloudessa toimivat yhtiöt maksavat veroja vain puolet siitä, mitä tavallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt maksavat. Komissio pitää selvänä, että kansainvälinen yhteinen ratkaisu asiassa olisi paras, mutta EU:lla tulee olla yhteinen linja ja ratkaisuehdotus tuotavaksi kansainväliseen keskusteluun. Komissio katsoo, että yhteinen yhdistetty yhtiöveropohja (CCCTB) voisi toimia

kehyksenä tässä ja myös kiinteän toimipaikan verotuksen sääntöjen muokkaaminen on mahdollista. Ranska totesi, että EU:n on otettava johtajan rooli asiassa, eri vaihtoehtoja tulee tutkia tarkasti ja ratkaisuja olisi mahdollista tehdä jo vuoden 2017 loppuun mennessä.

Rahoituspalvelulainsäädännön täytäntöönpanon toteutuminen

Puheenjohtaja piti tärkeänä seurata rahoituspalvelulainsäädännön toteutumista jäsenvaltioissa. Tarkoituksena on seurata täytäntöönpanon kehitystä puolivuosittain. Puheenjohtaja nosti esille, miten rahoitusvälineiden markkinat – direktiivin (MiFID II) liittyen 20 jäsenvaltion osalta ei vielä ole ilmoitettu täytäntöönpanosta ja sääntely tulee voimaan vuoden 2018 alusta lukien. Komissio kehotti jäsenvaltioita ottamaan tämän ensisijaiseksi tehtäväkseen.

Ecofin-aamiainen

Ecofin - aamiaisella keskusteltiin ajankohtaisesta taloustilanteesta sekä komission harkintavallasta arvioitaessa vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamista.

Euroryhmä 9.10.2017

1. Portugali – ohjelman jälkeinen valvonta

Euroryhmä sai instituutioilta (komissio, EKP, EVM ja IMF) tilannekatsauksen Portugalin ohjelman jälkeisen kuudennen valvontakäynnin tuloksista. Komissio ja EKP olivat Portugalissa kesä-heinäkuun vaihteessa ja IMF heinäkuun loppupuolella. Instituutiot katsoivat, että Portugalin talous on vakautunut ja kehitysnäkymät ovat positiiviset, vaikka sen kyky kestää uusia shokkeja on edelleen heikko. Turismi on edelleen talouskehityksen veturi, mutta tavaravienti ja investoinnit ovat elpyneet melko hyvin. Työttömyys on laskenut 9,1 % tasolle ja luottamus talouteen on korkeimmalla tasollaan pariin vuosikymmeneen. Portugalin ministeri yhtyi pääosin instituutioiden arvioihin. Euroryhmä katsoi, että talouden vakauttamista tulee edelleen jatkaa.

2. Kansainvälisten kokousten valmistelut: valuuttakurssikehitys

Euroryhmä sai katsauksen ja kävi lyhyen keskustelun viimeaikaisesta valuuttakurssikehityksestä globaalitaloudessa. Euro on vahvistunut suhteessa muihin päävaluuttoihin, lähinnä Yhdysvaltain dollariin. Kehityksen nähtiin kuitenkin olevan linjassa keskimääräisen pitkän aikavälin kehityksen kanssa. Aihe on esillä myös tulevissa kansainvälisissä kokouksissa Washingtonissa.

3. Työn verokiilan rahoitus – temaattinen keskustelu kasvusta ja työllisyydestä

Euroryhmässä jatkettiin jo vuodesta 2014 alkanutta keskustelua liittyen työn verokiilan alentamisen rahoitukseen osana temaattista keskustelua kasvusta ja työllisyydestä. Keskustelu käytiin komission tekemän analyysiin pohjautuen. Komissio monitoroi prosessia jatkuvasti ja euroryhmä on kehittänyt yleisiä periaatteita ohjaamaan verokiilan alentamiseen liittyviä rakenteellisia

uudistuksia. Euroryhmässä kolme maata (Itävalta, Belgia ja Ranska) esittivät oman maansa kokemuksia liittyen verouudistustensa toteuttamiseen ja rahoitukseen hyödynnettäväksi muiden maiden suunnitelmissa. Euroryhmä jatkaa keskustelua tästä aihealueesta joulukuussa. Komissio raportoi tuolloin vuosittaisesta edistyksestä euroalueella työn verotuksen osalta ja euroryhmässä jatketaan työtä uudistusten edistämiseksi.

4. EMUn syventäminen – Euroopan vakausmekanismin (EVM) rooli

Osana talous- ja rahaliiton syventämisestä käytävää keskustelua valtiovarainministerit kävivät alustavan keskustelun Euroopan vakausmekanismin (EVM) tulevaisuudesta. Tähän liittyen on myös esitetty EVM:n muuttamista Euroopan valuuttarahastoksi, mutta virallisia ehdotuksia asiasta ei ole. Keskustelu on jatkumoa Tallinnan epävirallisen Ecofinin yhteydessä käytyihin keskusteluihin. EMUn syventämisen osalta jatkovalmistelua linjaavia päätöksiä tehdään mahdollisesti joulukuun Eurooppa-neuvostossa, EVM:n tuleva rooli on esillä sitä edeltävässä eurohuipparissa.

Tässä euroryhmän keskustelussa esillä oli EVM:n mahdollisesti vahvempi rooli kriisinhallinnassa, suhde pankkiunioniin sekä mahdollisen uuden roolin vaikutus EVM:n hallintorakenteeseen ja asema laajemmassa EMU-kokonaisuudessa eli EU:n lainsäädäntökehikossa. Maiden näkemykset EVM:n toiminnasta ovat olleet myönteisiä, ml. Suomi, mutta sitä halutaan kuitenkin kehittää edelleen. Näkemykset siitä, miten ja mihin suuntaan EVM:ää tulisi kehittää, eroavat.

Keskustelussa Suomi katsoi, että EVM:stä tulevaisuus on tärkeä osa EMUn tulevaisuutta koskevaa keskustelua. EVM:n tulisi muistuttaa nykyistä Kansainvälistä valuuttarahastoa eli sen tulisi olla vahva, riippumaton ja hallitustenvälinen instituutio. Se voisi vastata rahoitustukiohjelmien suunnittelusta ja rahoituksesta. Lisäksi se voisi seurata jäsenmaiden talouskehitystä, mutta sen vastuulla olisi ainoastaan kriisinhallinta. Tulisi myös aloittaa keskustelut siitä, tarvitsisiko EVM uusia työkaluja varmistamaan yksityisen sektorin sijoittajanvastuu sellaisessa tilanteessa, että velka ei ole kestävällä tasolla. Lisäksi Suomi katsoi, että yhteisen kriisinratkaisurahaston yhteisen varautumisjärjestelyn tulisi pohjautua yhteisön instituutioon, jolloin EU:n budjetti voisi olla hyvä vaihtoehto.

Keskustelussa ministereiltä tuli melko vahva tuki sille, että EVM:n tulisi edelleen toimia nykyiseen tapaan EVM-valtiosopimuksen pohjalta eikä siirtää sitä EU:n lainsäädäntökehikkoon. Vahva tuki oli myös sille, että EVM on tähän mennessä toiminut tehokkaasti. Toisaalta nähtiin tarvetta tarkastella EVM:n nykyisiä ja mahdollisesti uusia työkaluja. EVM:n toimintaa pidettiin tärkeänä, ei ainoastaan kriisien hallintaan liittyen vaan myös niiden ennaltaehkäisemiseen. Lisäksi keskustelussa EVM:n rooli liittyen yhteiseen varautumisjärjestelmään sai myös melko laajaa tukea. EVM:n nykyisen hallintorakenteen tehokkuus sai laajaa tukea.

Seuraavassa euroryhmän kokouksessa jatketaan keskustelua pankkiunionin viimeistelystä sekä finanssipolitiikkaan liittyvistä kysymyksistä.

Suomen edustajat

VMI Orpo, PE Rislakki, AVS Saarenheimo ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

-

Liitteet

Viite

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi
